

BETÆNKNING**Afgivet af Familie og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut til EM2021 at udarbejde en redegørelse tilbageføring af ansvaret for sundhedsvæsenet til Staten. Redegørelsen skal indeholde hvilke konsekvenser en tilbageføring af ansvaret vil få på økonomien, på medarbejderområdet, på servicen, for landet samt til patienterne
(Atassuts Inatsisartutgruppe)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Malene Vahl Rasmussen, Demokraatit, formand
Medlem af Inatsisartut Mikivluk Thomassen, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Nikkulaat Jeremiassen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 27. oktober under EM2020 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Ved vedtagelse af beslutningsforslaget vil Naalakkersuisut blive pålagt at udarbejde en redegørelse om, hvilke konsekvenser en tilbageføring af ansvaret for sundhedsvæsenet til Staten vil have på økonomi, medarbejdere, service, for Grønland og for patienter.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under førstebehandlingen var der en del diskussion om status for sundhedsvæsenet med hensyn til bemanning/rekruttering, servicen og økonomien. Selvom alle partier indstillede punktet til forkastelse blev punktet henvist til udvalgsbehandling.

3. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslaget's grundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslaget's realisering således at der afsættes 500.000 kr. svarende til 1 årsværk af en AC-fuldmægtig stilling.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget vil indledningsvist bemærke at forslaget berører et, for befolkningen, essentielt område. Ifølge Landstingsforordning nr. 15 af 6. november 1997 om sundhedsvæsenets ydelser m.v. er sundhedsvæsenets opgave:

”§ 1. Sundhedsvæsenets vigtigste opgaver er at fremme befolkningens sundhed, at forebygge sygdomme og sygdomslignende tilstande samt at undersøge, behandle og pleje personer med sygdomme og sygdomslignende tilstande”

”§ 1. Peqqinnissaqarfiup suliaasa pingaarnersaraat innuttaasut peqqissusiisa siuarsarnissaat, nappaatit nappaatinullu assingusut pinaveersaartinnissaat kiisalu inuit nappaatillit nappaatinullu assingusunik nappaatillit misissornissaat, katsorsarnissaat paarinissaallu.”

Udvalget vil i den sammenhæng bemærke, at befolkningens sundhed er et ansvarsområde som ikke kun handler om økonomi, medarbejdere, service og ikke kun vedrører syge mennesker. Sundhedsvæsenets opgaver er mangeartede. Efter udvalgets forståelse handler varetagelsen af dette ansvarsområde om ***sundhedsfremme, primær, sekundær og tertiær forebyggelse samt opsporing, diagnostik og behandling af sygdomstilstande eller sygdomslignende tilstande.***

Efter Udvalgets vurdering af forslaget forventes redegørelsen at indeholde følgende:

- a) Hvilke ændringer der kommer til at ske på service, sundhedspleje og behandling, såfremt sundhedsvæsenet tilbageføres til staten
- b) Hvilke ændringer der kommer til at ske over hele landet
- c) Hvilke ændringer der kommer til at ske på medarbejderområdet
- d) Hvilke ændringer der kommer til at ske på landets økonomi
- e) En undersøgelse af om staten ønsker at samarbejde om tilbagelevering af ansvarsområdet
- f) En samlet konklusion, der skal bruges til beskrive konsekvenserne af en tilbageføring af ansvaret

Det er Udvalgets forståelse, at redegørelsen skal danne grundlag for en stillingtagen til, hvorvidt ansvarsområdet skal leveres tilbage til Staten. Det er også Udvalgets vurdering, efter debatten i salen om punktet, at der **ikke** er politisk opbakning til at dette sker.

Efter hjemtagelsen af ansvarsområdet i 1992 er der gennemført reformer, så vi i dag står med et sundhedsvæsen, der er opdelt i regioner og med et landsdækkende hospital placeret i Nuuk. Der er et ydelseskatalog som til stadighed tilpasses efter behovene og i henhold til den økonomiske ramme. På trods af geografiske og infrastrukturelle udfordringer har befolkningen altid telefonisk og/eller fysisk adgang til sundhedsvæsenet. Der er siden 1992 oprettet flere sundhedsfaglige uddannelser som er opbygget med udgangspunkt i de grønlandske behov.

Udvalget vil også i den her sammenhæng henvise til Sundhedskommissionens kommissorium¹. Ifølge kommissoriet skal sundhedskommissionen sikre fuld inddragelse af sundhedsøkonomiske overvejelser. Sundhedsøkonomi handler om økonomisk teori set i sammenhæng med udbud, efterspørgsel, organisering og effekten af forskellige tiltag inden for sundhedsområdet. Det er således Udvalgets opfattelse, at der allerede er planlagt sundhedsøkonomiske analyser og overvejelser, som kan være med til at sikre et beslutningsgrundlag, til hvordan sundhedsvæsenet bedst kan organiseres i en grønlandsk kontekst.

Udvalget konstaterer, at forslaget udspringer af utilfredshed med sundhedsvæsenets service, bemanning og økonomi. Udvalget er enig i, at det er yderst vigtigt at holde fokus på udviklingsmuligheder for sundhedsvæsenet og vil gerne være med til at sikre rammerne for at det bedst mulige serviceniveau kan opnås.

5. Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller forslaget til forkastelse

6. Udvalgets opfordringer til Naalakkersuisut

Et enigt udvalg opfordrer Naalakkersuisut til:

- Konkrete tiltag til forbedringer i adgangen til sundhedsvæsenet, herunder forbedre kommunikationen mellem borgere/patienter og den lokale sundhedsenhed
- Have vedvarende fokus på, at borgere og patienter i yderdistrikterne altid har mulighed for at henvende sig til sundhedspersonale, enten lokalt eller det nærmeste regionssygehus og at sundhedspersonalet arbejder bevidst med imødekommenhed med udgangspunkt i borgernes behov
- Arbejder på forbedringsmuligheder for, at borgere/patienter der henvender sig med symptomer hurtigst muligt kan få den udredning de har behov for

---

¹ https://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Nyheder/2020/02/2802_sundhedskommission

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Malene Vahl Ramussen
Formand

Mikivsuk Thomassen
Næstformand

Anders Olsen

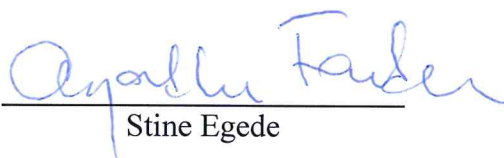

Nikkulaat Jeremiassen

Bo Martinsen

Stine Egede

Mariane Paviassen